

Δεν υπάρχει τρόπος να επιστρέψουμε στις 6 Οκτωβρίου. Οι δημοκρατίες σε όλο τον κόσμο πρέπει να συνεργαστούν και η IHRA παρέχει ένα πλαίσιο.

Η τρομοκρατική επίθεση της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου δημιούργησε μια νέα πραγματικότητα για τους Εβραίους και τις Εβραϊκές Κοινότητες σε όλο τον κόσμο, οι οποίες αντιμετωπίζουν πλέον μια άνευ προηγουμένου έξαρση αντισημιτικών πράξεων βίας, παρενόχλησης και εκφοβισμού. Ενώ ο εβραϊκός λαός έχει ιστορικά επιδείξει υποδειγματική ανθεκτικότητα, αυτή η νέα πραγματικότητα αναγκάζει πολλούς Εβραίους να επανεκτιμήσουν τη ζωή στις χώρες καταγωγής τους.

Η προστασία των Εβραϊκών Κοινοτήτων - και μάλιστα ολόκληρων κοινωνιών - από τις δυνάμεις που υποκινούνται από το μίσος ήταν το κορυφαίο θέμα της ημερήσιας διάταξης στην Ολομέλεια της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος (IHRA) στο Ζάγκρεμπ την περασμένη εβδομάδα, μιας Διεθνούς Οργάνωσης 300 αντιπροσώπων από 35 χώρες- μέλη που έχει ως στόχο τη διαφύλαξη της Μνήμης του Ολοκαυτώματος και την καταπολέμηση του αντισημιτισμού. Συμμετείχα στη συγκέντρωση ως μέλος της Ελληνικής αντιπροσωπείας και προέτρεψα τους αντιπροσώπους να διπλασιάσουμε και να αναβαθμίσουμε τις προσπάθειές μας σε αυτούς τους καιρούς της κρίσης.

Μπορώ να βγάλω πέντε συμπεράσματα από τον πόλεμο Ισραήλ-Χαμάς που είναι σχετικά με τις σημερινές επιπτώσεις στην Εβραϊκή ζωή στη Διασπορά.

Υπήρξε μια άνευ προηγουμένου έξαρση του αντισημιτισμού μεταξύ ορισμένων ομάδων. Οι αντιπρόσωποι της IHRA έχουν επίγνωση αυτής της έκρηξης, που δεν έχει προηγούμενο στην πρόσφατη μνήμη. Σε ορισμένες χώρες, οι στατιστικές δείχνουν πρωτοφανή ποσοστά αντισημιτισμού, μεταξύ των οποίων μια αύξηση 540% στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα άλμα 800% στις Κάτω Χώρες και μια αύξηση 1.000% στη Βραζιλία, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Τέτοιες απόψεις είναι διαδεδομένες σε ορισμένες ομάδες του πληθυσμού, όπως στην άκρα Αριστερά ή την άκρα Δεξιά, ή σε ορισμένες Μουσουλμανικές Κοινότητες.

Η τρέχουσα κρίση έχει μολύνει όλα τα επίπεδα της κοινωνίας και αποκάλυψε έναν βαθιά ριζωμένο και συχνά εκρηκτικό αντισημιτισμό μεταξύ μεγάλων τμημάτων. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιταχύνουν πλέον αυτές τις ολέθριες πεποιθήσεις με αστραπιαία ταχύτητα και οι νέες εκδοχές αυτού του μίσους, αναμειγμένες με παλιούς και νέους μύθους συνωμοσίας, εισρέουν στην κυρίαρχη κοινωνία με μεγάλη ευκολία. Στις πανεπιστημιούπολεις και στις μαζικές συγκεντρώσεις παγκοσμίως, βλέπουμε όχι μόνο εκδηλώσεις αντισημιτισμού αλλά και την ευρέως διαδεδομένη εξύμνηση της τρομοκρατίας. Αυτό αποκαλύπτει τις αδυναμίες των προσπαθειών της εκπαίδευσης των προηγούμενων ετών για τον περιορισμό τέτοιων αισθημάτων. Αυτά είναι συμπτώματα μιας ευρύτερης αποτυχίας της κοινωνίας. Όπως μας υπενθύμισε ο αείμνηστος ραβίνος Λόρδος Jonathan Sacks, "Κάνουμε ένα τρομερό λάθος αν νομίζουμε ότι ο αντισημιτισμός αφορά μόνο τους Εβραίους. Απλώς δεν είναι. Μια χώρα που έχει μια κουλτούρα που δεν έχει χώρο για τους Εβραίους, δεν έχει χώρο για τη διαφορετικότητα. Επομένως, δεν έχει χώρο για την ανθρωπότητα".

Οι πολιτικές της Ισραηλινής Κυβέρνησης συνδέονται, όλο και περισσότερο, με τις Εβραϊκές Κοινότητες της Διασποράς. Η 7η Οκτωβρίου ήταν μια καμπή που άλλαξε ανεπανόρθωτα την Εβραϊκή ζωή στη Διασπορά. Μεγάλο μέρος του σημερινού μίσους κατά των Εβραίων μεταμφιέζεται ως κριτική στις πολιτικές και τις δράσεις του κράτους του Ισραήλ. Το φαινόμενο αυτό, αν και σίγουρα δεν είναι καινούργιο, έχει γίνει πιο ορατό. Οι ενέργειες του Ισραήλ μπορούν σίγουρα να επικριθούν, αλλά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως ρόπαλο εναντίον των Ισραηλινών και των απανταχού Εβραίων. Η IHRA έχει κωδικοποιήσει με επιτυχία ορισμένες από αυτές τις εκδηλώσεις στον μη νομικά δεσμευτικό ορισμό του αντισημιτισμού, ο οποίος περιλαμβάνει 11 ενδεικτικά παραδείγματα, όπως η σύγκριση των Ισραηλινών με τους Ναζί ή η κατηγορία ότι οι Εβραίοι πολίτες της Διασποράς είναι πιο πιστοί στο Ισραήλ από ό,τι σε άλλα έθνη. Ο ορισμός του IHRA γίνεται όλο και πιο σημαντικός και χρήσιμος για τις κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο, επιτρέποντας στους εισαγγελείς, τους αστυνομικούς και τους εκπαιδευτικούς να διακρίνουν τις πράξεις αντισημιτισμού από τη νόμιμη κριτική στην Κυβέρνηση του Ισραήλ.

Η Μνήμη του Ολοκαυτώματος θα επηρεαστεί. Η τρομοκρατική επίθεση της 7ης Οκτωβρίου, κατά την οποία σκοτώθηκαν περισσότεροι Εβραίοι από κάθε άλλη μέρα μετά το Ολοκαύτωμα, θυμίζει επίσης τα τραγικά γεγονότα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ορισμένοι συγκρίνουν τη Χαμάς με τους Ναζί, ενώ κάποια από τα θύματα περιγράφουν την εμπειρία τους με όρους πογκρόμ ή γενοκτονίας των Ναζί. Άλλες συγκρίσεις είναι προβληματικές, καθώς σχετικοποιούν και ευτελίζουν το Ολοκαύτωμα. Όποιο κι αν είναι το κίνητρο πίσω από τη χρήση φρασεολογίας που σχετίζεται με το Ολοκαύτωμα, η Μνήμη του Ολοκαυτώματος θα επηρεαστεί για τις επόμενες δεκαετίες. Η βιαιότητα και η κλίμακα της τρομοκρατίας της Χαμάς και ο βιτριολικός αντισημιτισμός που εξαπέλυσε θα επηρεάσει όλες τις μελλοντικές τελετές Μνήμης του Ολοκαυτώματος.

Οι Κυβερνήσεις έχουν σταθεί δυναμικά απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις. Έχουμε δει κάποιες ελπιδοφόρες αντιδράσεις στα πρόσφατα γεγονότα. Σε αντίθεση με το παρελθόν, πολλά έθνη έχουν σταθεί στο πλευρό των Εβραϊκών Κοινοτήτων τους σε αυτή τη στιγμή του αυξημένου κινδύνου τους και έχουν καταγγείλει σαφώς τον αντισημιτισμό. Πολλοί ηγέτες έχουν συνειδητοποιήσει με την πάροδο του χρόνου ότι η ιεράρχηση της προώθησης της Εβραϊκής ζωής και της καταπολέμησης του αντισημιτισμού συμβάλλει μόνο σε ισχυρότερους και ανθεκτικότερους δημοκρατικούς θεσμούς.

Δεν μπορούμε να επιστρέψουμε στις 6 Οκτωβρίου.

Δεν υπάρχει τρόπος να γυρίσουμε πίσω στην 6η Οκτωβρίου. Οι δημοκρατίες σε όλο τον κόσμο πρέπει να συνεργαστούν και η IHRA παρέχει ένα πλαίσιο. Μαζί, μπορούμε να μάθουμε ο ένας από τις επιτυχίες και τις αποτυχίες του άλλου. Η καινοτόμος κατάρτιση, οι βέλτιστες πρακτικές και τα νέα εργαλεία είναι απαραίτητα. Οι πολιτικές θα αναθεωρηθούν, οι νόμοι θα θεσπιστούν και οι τακτικές θα αναπροσαρμοστούν. Η αποφασιστικότητα για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού θα πρέπει να συνεχιστεί αμείωτη. Οι Διεθνείς Οργανισμοί, οι Κυβερνήσεις, οι Ομάδες της Κοινωνίας των Πολιτών και η Ακαδημαϊκή Κοινότητα πρέπει να κοιτάξουν προς τα μέσα για να κατανοήσουν τι πήγε στραβά.

Διαφορετικά, οι ιδεολογίες μίσους που εξαπολύθηκαν εκείνη τη σκοτεινή ημέρα του Οκτωβρίου θα δηλητηριάσουν όλη την πολιτισμένη κοινωνία.

*Ο συγγραφέας είναι εκπρόσωπος του Παγκόσμιου Εβραϊκού Κογκρέσου στον ΟΗΕ στη Γενεύη και στην UNESCO και συντονιστής του WJC για την αντιμετώπιση του αντισημιτισμού, καθώς και μέλος της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Διεθνή Συμμαχία για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος (IHRA).

Πηγή: [The Jerusalem Post](#)